

28. Medlemsforslag om genindførelse af gratis modersmålsundervisning til alle tosprogede elever (2009-8281)

Det foreslås,

1. at den gratis modersmålsundervisning for alle genindføres fra skoleårets 09/10 begyndelse,
2. at Børne- og Ungdomsforvaltningen senest 1. maj fremlægger en plan for udvikling og opgradering af modersmålsundervisningen,
3. at udgifterne til modersmålsundervisningen i budgetåret 09 på ca. 2 millioner kroner finansieres via kassen, funktion 8.22.05.5, samt
4. at den fremtidige finansiering henvises til budgetforhandlingerne

(Stillet af Enhedslisten)

MOTIVERING

Sidste år afskaffede et flertal af Borgerrepræsentationen den gratis modersmålsundervisning fra og med femte klassetrin for de ikke-europæiske tosprogede elever. Beslutningen var et kompromis mellem Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre på den ene side, der ønskede at afskaffe tilbudet fra syvende klasse, og Socialdemokraterne og de borgerlige på den anden side, der ønskede at afskaffe ordningen allerede fra tredje klasse.

Kun Enhedslisten var konsekvent og ville bevare den gratis modersmålsundervisning for alle tosprogede elever gennem hele folkeskolen.

Flertallets argument var, udover at nogle partier af ideologiske årsager ønsker kulturel og sproglig ensretning, at modersmålsundervisningen ikke virker.

Det svenske skolevæsen har imidlertid nu gennemført den hidtil mest omfattende undersøgelse, og den konkluderer entydigt, at modersmålsundervisningen forbedrer de tosprogede elevers evner i de øvrige fag.

Formanden for Danmarks Lærerforenings Skole- og uddannelsespolitisk udvalg, Dorthe Lange konkluderer:

”De svenske tal taler for sig selv: Hvis man skal lære et andet sprog, hvad enten det er svensk eller dansk, skal man have begreberne fra sit eget sprog. Man skal have et sprog at oversætte fra, når man skal lære et andet sprog. På den måde bliver man dygtigere til sit andet sprog. Vi taber alt for mange unge mennesker med den førte politik. I dag er der unge tosprogede, som forlader skolen med to halve sprog, fordi de ikke har udviklet deres modersmål, og samtidig har det været næsten umuligt at lære ordentligt dansk, fordi de ikke har kendt de begreber, vi bruger i skolen” (Danmarks Lærerforenings hjemmeside)

Danmarks Lærerforening bakkes op af forskere fra Danmarks Pædagogiske Universitet. F.eks. udtaler Lene Tiim:

”Lovgiverne har tænkt, at hvis bare vi får fat i de tosprogede børn i god tid, så kan de blive til et sprogede skoleelever. Ved at minimere den sproglige og kulturelle påvirkning, som børnene bliver

udsat for i hjemmene, så skal de nok lære at tale dansk. Al forskning viser, at det ikke er tilfældet, og at alle taber ved denne tankegang” (portalen Undervisere.dk)

Den nuværende ordning i København er desuden diskriminerende fordi tosprogede europæiske børn fortsat modtager gratis modersmålsundervisning, mens børn fra andre lande selv skal betale. Dette bakkes op af Bergthóra S. Kristjánsdóttir, der bl.a. er forsker på Danmarks Pædagogiske universitet:

”I Loven om modersmålsundervisning står der for eksempel, at det er gratis at blive undervist i sit modersmål, hvis man kommer fra landene i EU og EØS samt Grønland og Færøerne. Kommer man et andet sted fra, skal man enten selv betale eller undvære undervisningen. Det er diskriminerende og administreres også sådan i kommunerne” (portalen Undervisere.dk).

Enhedslisten vil på denne baggrund have den gratis modersmålsundervisning genindført. Børn henter deres begreber i deres modersmål, og et godt kendskab til modersmålet er derfor en vigtig forudsætning for at klare sig godt i den danske folkeskole.

Romantiske fantasier om et monokulturelt samfund må ikke stå i vejen for de tosprogede københavnerbørns chancer. Vi står overfor en kæmpe udfordring, hvis vi skal bryde den sociale arv og bringe tosprogede børns evner op på siden af de etsprogedes. Der er behov for at vi dropper berøringsangsten og erkender, at Danmark ikke længere ser ud som det blev skildret af Morten Koch.

At den københavnske praksis desuden er diskriminerende er et yderligere argument for at genindføre den gratis modersmålsundervisning for alle. Det er uacceptabelt at Københavns Kommune i 2008 har indført en så åbenlys diskriminerende praksis.

Man skal ikke tro, at en genindførelse af den gamle modersmålsundervisning i sig selv løser alle problemer. Der er behov for, at den modersmålsundervisning forbedres og udbygges. I Sverige anvendes der f.eks. langt flere ressourcer, og underviserne tilbydes langt bedre uddannelse i det at undervise tosprogede børn.

Vi foreslår derfor også, at Børne- og Ungdomsforvaltningen undersøger specielt de svenske erfaringer og fremlægger en plan for optimering og udvikling af den undervisning vi tilbyder vores tosprogede københavnerebørn.

bilag

Borgerrepræsentationens beslutning den 29.01.2009

Der ønskedes delt afstemning om medlemsforslaget.

Medlemsforslaget 1., 3. og 4. at-punkt blev forkastet med 28 stemmer imod 13. 6 undlod.

For stemte: F, Wallait Khan (løsgænger), 1 medlem af V(Heidi Wang) og Ø.

Imod stemte: A, C, O og 5 medlemmer af V(Pia Allerslev, Martin Hirsch, Leslie Arentoft, Lars Dueholm og Cecilia Lonning).

Følgende undlod at stemme: B og Winnie Berndtson (løsgænger).

Medlemsforslagets 2. at-punkt blev forkastet med 28 stemmer imod 19.

For stemte: B, F, Wallait Khan (løsgænger), 1 medlem af V(Heidi Wang), Winnie Berndtson (løsgænger) og Ø.

Imod stemte: A, C, O og 5 medlemmer af V(Pia Allerslev, Martin Hirsch, Leslie Arentoft, Lars Dueholm og Cecilia Lonning).

Medlemsforslaget var dermed forkastet i sin helhed.

Det Radikale Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Det Radikale Venstre mener, at modersmålsundervisning skal være et gratis tilbud til de elever, der har brug for det af faglige grunde.

Der skal være klare faglige målsætninger og krav til indholdet. Vi kan ikke stemme for forslaget, da vi ikke mener, at modersmålsundervisning er nødvendig for alle to-sprogede børn. Det Radikale Venstre mener, at det er Københavns Kommune, der skal visitere til modersmålsundervisning og skal yde det efter faglige behov alene."

